

PIRATI PLASTIKE – DAJMO, EVROPA!

Skupaj proti plastičnim odpadkom!

Nekaj o projektu:

Plastic Pirates – GO Europe! je skupna pobuda nemškega zveznega ministrstva za izobraževanje in raziskave, portugalskega ministrstva za znanost, tehnologijo in visoko šolstvo ter slovenskega ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Kampanja v vseh treh državah poteka od leta 2020 do leta 2021 v okviru tria predsedstva Svetu Evropske unije.

Kampanjo vodi več projektnih partnerjev iz Nemčije, Portugalske in Slovenije: Forschungs-werkstatt.de, ecologic.eu, ciencia viva.pt, www.nib.si, www.izvrs.si, www.wbm.si.

Cilji kampanje so:

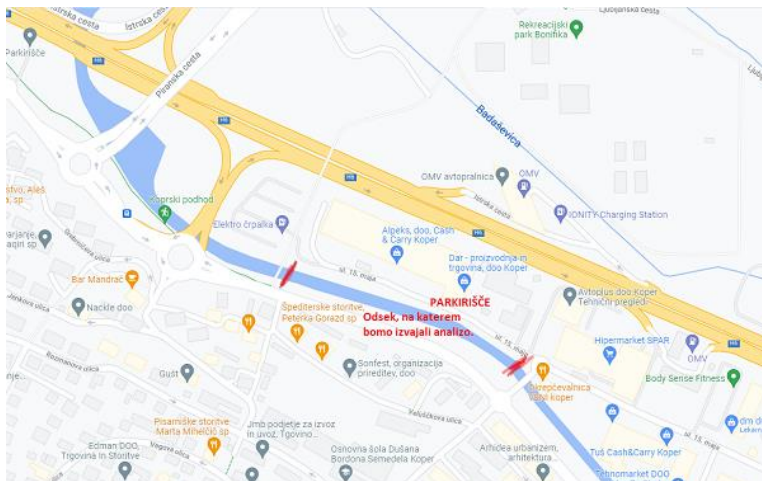
- okrepiti znanstveno sodelovanje v Evropi,
- spodbujati predanost ljubiteljskih znanstvenikov ter
- doseči večje ozaveščenje in zavedanje o okolju.

Kdo in kako bomo dosegli cilje?

V letih 2020 in 2021 bodo učenci, učitelji in znanstveniki sodelovali pri ovrednotenju mikroplastike v rekah in njihovih ustjih ter prispevali k boljšemu razumevanju okoljskih problemov. V vseh treh državah, ki so nosilke projekta, pozivajo šolske razrede in mladinske skupine, da zbirajo plastične odpadke vzdolž bregov rek in potokov, dokumentirajo različne vrste plastičnih odpadkov, zbranih na različnih mestih odseka reke, ter tako dejavno pomagajo pri raziskavah kot del te. (Vir: <https://www.plastic-pirates.eu/sl>)

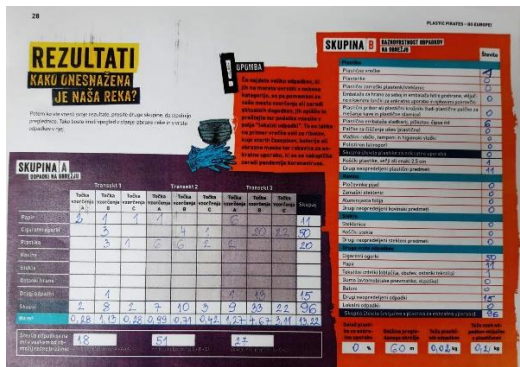
Izvedba projekta:

Tudi naša šola, OŠ Vojke Šmuc Izola, se je vključila v vse slovenski projekt **Pirati plastike**. Pod mentorstvom učiteljice Mojce Burgar in Debore Umer, se je skupina šestošolcev (Miha R., Nicole Š., Brina Kristina B. in Sofija Ž.) in devetošolk (Isabel P. Z. in Amelie A.) v četrtek, 11. 11. 2021 v popoldanskih urah odpravila v Koper, ob strugo reke Badaševica kot prikazuje spodnji zemljevid. Skupina mladih znanstvenikov je vzorčila različne odpadke po znanstvenih metodah in ciljnih opisanih v nadaljevanju.

Vir: Google map – Mesto vzorčenja

Učenci so bili razdeljeni v tri skupine. Vsaka skupina je imela svoje zadolžitve. Vzorčenju si je posamezna skupina pomagala z različnimi razpredelnicami, ki jih je morala na samem terenu izpolniti.

Vir: Mojca B.: Izpolnjevanje razpredelnic na terenu

Skupina A je se je ukvarjala z vprašanji kot so:

- Koliko odpadkov je mogoče najti na rečni brežini?
- Iz kakšnega materiala so odpadki?
- Ali plavajo ali potonejo?
- Kakšna je možnost, da bodo odpadki z rečne brežine vstopili v reko?
- Kje na obrežju so odpadki?...

Pri tem je sledila ciljem:

- opredeliti različna območja na obrežju,
- določiti točke vzorčenja na obrežju, kjer so iskali odpadke ter
- razvrstiti odpadke glede na material.

Vir: Debora U.: Vzorčenje – Transekt 1

Vir: Debora U.: Vzorčenje – Transekt 3

Skupina B se je ukvarjala z naslednjimi vprašanji kot so:

- V kateri kategoriji je odpadkov največ?
- Katerih plastičnih predmetov za enkratno uporabo je bilo največ?
- Kakšno je bilo razmerje med plastiko za enkratno uporabo in drugimi odpadki?
- Kateri ukrepi bi privedli do manjših količin plastičnih odpadkov na različnih brežinah?

Pri tem je sledila ciljem:

- postaviti postajo za razvrščanje odpadkov,
- razvrstitev odpadkov z obrežja v kategorije in
- izračunati delež plastike za enkratno uporabo.

Vir: Mojca B., Raznolikost najdenih odpadkov.

Skupina C pa se je ukvarjala z vprašanji:

- Koliko velikih odpadkov po reki pluje proti morju?
- Ali je večina plavajočih predmetov, ki so jih videli, naravnih (npr. listje in veje) ali so odpadki?

Vir: Mojca B.: Plavajoči odpadek

- Kako veliki so odpadki iz kakšnih materialov so?
- Koliko večje mikroplastike po reki pluje proti morju?

Pri tem so sledili ciljem:

- vzorčiti z mrežo,
- opazovati plavajoče odpadke,
- prešteti in kategorizirati velike plavajoče odpadke in večjo mikroplastiko.

Vir: Mojca B.: Vzorčenje mikroplastike

Vzorčenje skupine A in B je pokazalo, da je teren pretežno onesnažen z odpadki človeške narave. Med take odpadke štejemo različne vrste plastike (plastične vrečke, plastična embalaža sladkarij, piškotov, čipsa itd) ter druge vrste odpadkov (cigaretni ogorki, papir in drugi neopredeljeni odpadki).

Pri skupini C je seznam analize odpadkov, ki so plavali po Badaševici, zelo skromen. Na dan 11. 11. 2021, ko je bila analiza opravljena, je po strugi reke Badaševice »priplavalo« mimo analiznega mesta samo košček stiropora, ki ga je skupina opredelila kot odpadek človeške narave, ki ga reka prinese z Mandrača ob Semedeli, kjer majo koprski ribiči privezane svoje ribiške oz. lastniške čolne.

Skupina mladih znanstvenikov OŠ Vojke Šmuc je tako po opravljeni nalogi ocenila, da so vir najdenih odpadkov v okolici mesta vzorčenja prebivalci, obiskovalci obrežja, osebe, ki namerno odlagajo smeti na nedovoljenih mestih, v manjši meri okoljski ladijski promet in ribolov.

Zaključek dogodka projekta, bo 8. 12. ob 10.00 potekal v sklopu Meseca znanosti. Na dogodku, ki bo v živo predvajan na YouTube kanalu [MIZŠ](#), bodo predstavljeni tudi nekateri rezultati projekta. #PlasticPiratesEU

Zapisali: Mojca Burgar in Debora Umer